

Wstępny Opis Przedmiotu Zamówienia

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030

na podstawie wniosku złożonego w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach konkursu 9.3 – konkurs 2 *"Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - plany gospodarki niskoemisyjnej"*

Cel projektu:

Wykonanie opracowania pt.: „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego” obejmującego identyfikację i analizę zagadnień w temacie planu działań jakie należy podjąć na terenie gmin należących do Gdańskiego Obszaru Metropolitalny (GOM)¹ mających na celu:

- bazową inwentaryzację emisji – identyfikacja głównych źródeł emisji oraz określenie potencjału redukcji emisji w poszczególnych sektorach i źródłach;
- podanie uwarunkowań zmniejszenia emisji z poszczególnych sektorów i źródeł;
- określenie działań możliwych do podjęcia w celu ograniczenia emisji z poszczególnych sektorów i źródeł;
- oszacowanie kosztów ograniczenia emisji dla poszczególnych sektorów i źródeł, w zależności od określonych uwarunkowań i planowanych działań;
- ograniczenie wielkości emisji podstawowych zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze szczególnym uwzględnieniem pyłu zawieszonego PM10, benzo(α)pirenu i tlenków azotu (poprawę jakości powietrza na obszarach objętych Programami ochrony powietrza).
- redukcję gazów cieplarnianych (w tym metanu wchodzącego w skład biogazu),
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcji zużycia energii finalnej;
- **możliwość wykorzystania opracowanych elementów w przygotowywanych lub aktualizowanych projektach założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz projektach planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe poszczególnych gmin.**

Opis projektu:

W wyniku realizacji projektu powstanie Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego (PGN), który będzie stanowił element strategii ZIT. PGN zostanie sporządzony zgodnie z wymaganiami NFOŚiGW wobec planów. Przy opracowywaniu PGN będą wykorzystane dokumenty posiadane/tworzone/aktualizowane przez 30 gmin (m.in. Programy ochrony środowiska, Programy ochrony powietrza, Założenia do planów oraz plany zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe itd.).

¹ Lista gmin uczestniczących w projekcie znajduje się na końcu dokumentu.

Istniejące dane oraz z planowane inwentaryzacje posłużą do stworzenia baz danych obejmujących informacje pozwalające na ocenę gospodarki energią oraz określenie redukcji emisji. W oparciu o oszacowane wielkości i rodzaje emisji zostaną zaplanowane działania naprawcze zmierzające do poprawy stanu powietrza atmosferycznego poprzez redukcję poziomów zanieczyszczeń. Propozycje działań skierowane będą do podmiotów gminnych zarządzających poszczególnymi obszarami użytkowania energii, głównie dla sektorów lokalnych, na które gminy mają wpływ oraz pozostałych sektorów (na który wpływ gmin jest ograniczony). W zakresie PGN zostaną opisane działania oszczędnościowe, modernizacyjne i efektywnościowe wynikające z dokumentów strategicznych, ustaw, dyrektyw. Zaproponowane zostaną działania edukacyjne przedstawiające wzorce zachowań w zakresie racjonalnej eksploatacji instalacji i urządzeń, oszczędzania energii, wpływu zachowań i stosowanych technologii obiektów pozwalających na efektywność energetyczną i redukcję niskiej emisji.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną szkolenia dla pracowników samorządowych oraz dwie konferencje z udziałem przedstawicieli podmiotów i instytucji zainteresowanych realizacją projektu.

Do zakresu opracowania dokumentacji objętej niniejszym wnioskiem (w zależności od danych posiadanych przez poszczególne gminy) planuje się uwzględnić następujące składowe:

I Plan gospodarki niskoemisyjnej wraz ze stworzeniem bazy danych i szkoleniem oraz opracowanie prognozy oddziaływania PGN na środowisko oraz udział Wykonawcy w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko w przypadku stwierdzenia takiej konieczności przez organy .

- 1) Analiza stanu obecnego na terenie GOM –
 - Analiza jakości powietrza w GOM
 - a) emisja powierzchniowa
 - b) emisja liniowa (komunikacyjna)
 - c) emisja punktowa
 - Inwentaryzacja niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza w GOM
 - a) charakterystyka Gmin/Miast GOM
 - b) system ciepłowniczy
 - c) system gazowniczy
 - d) system transportowy
 - e) system elektroenergetyczny
- 2) Analiza uwarunkowań prawnych oraz zagadnień obowiązujących Gminy i Miasta GOM w dokumentach strategicznych.
- 3) Ustalenie ilości systemów grzewczych opalanych paliwem stałym w lokalach mieszkalnych oraz budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej w poszczególnych gminach ewentualnie dzielnicach miast wg stanu na 31 grudnia 2013r.
- 4) Inwentaryzacja istniejących źródeł energii odnawialnej na terenie Gmin/Miast wg stanu na 31 grudnia 2013r., z uwzględnieniem:

- a) ich podziału na obiekty będące własnością Gmin/Miast w GOM, podmiotów prywatnych
- b) oceny stopnia realizacji przez Gminy/ Miasta założeń Polityki Unii Europejskiej w zakresie % zastosowania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz redukcji CO₂.

5) Propozycja działań realizacji na terenach i obiektach gminnych:

- a) w *sektorze energetycznym*; podać główne i najważniejsze kierunki modernizacji źródeł zaopatrzenia w ciepło.
- b) w *sektorze przemysłowym* - wytypować podmioty gospodarcze legitymujące się najwyższą emisją zanieczyszczeń powietrza w poszczególnych Gminach/Miastach w celu przeanalizowania możliwości ograniczenia tej emisji;
- c) w *sektorze transportowym* - przeanalizować wszelkie możliwe działania celem ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej);
- d) w *gospodarce odpadami* – przeanalizować możliwości modernizacji gospodarki odpadami w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (w tym metanu jako składowa biogazu i paliwa RDF);
- e) w odniesieniu do *obiektów* w lokalach mieszkalnych oraz budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej i komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów komunalnych stosujących jako paliwo opał stały (węgiel-koks);
- f) zwiększenia wykorzystania *energii odnawialnej na obszarze GOM* w oparciu o zadania wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, dokumenty programowe i unijne oraz przeanalizowanie wszelkich możliwych działań w tym podejmowanych w innych miastach.

2. Określenie przewidywanych efektów ekologicznych w wyniku realizacji zaproponowanego planu redukcji emisji zanieczyszczeń dla GOM:

- wielkość redukcji zanieczyszczeń powietrza,
- wielkość redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- wpływ ograniczenia emisji z niskich emitorów na lokalną poprawę stanu zanieczyszczenia powietrza w poszczególnych gminach /dzielnicach miasta.

3. Opracowanie harmonogramu działań z szacunkiem kosztów dla GOM w tym sporządzenie listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania

4. Przedstawienie koncepcji realizacji programu – niezbędny zakres koordynacji działań – funkcja koordynatora programu dla GOM.

5. Przedstawienie kierunków finansowania.

6. Sposób prowadzenia monitoringu działań

7. Procedury skutecznej realizacji planu.

8. Przedstawienie propozycji struktury bazy danych.

9. Opracowanie prezentacji w wersji elektronicznej celem przedstawienia założeń przedmiotowej dokumentacji.

10. Przygotowanie treści materiałów do broszur, ulotek na potrzeby kampanii informacyjnej projektu (w tym treści na stronę internetową).

11. Przeprowadzenie szkoleń dla pracowników samorządowych.

II Informacja i promocja dotycząca udziału dofinansowania POLiŚ w stworzeniu planów gospodarki niskoemisyjnej, upublicznianie informacji o opracowaniu planów.

1. Graficzne opracowanie druku publikacji, broszur i ulotek na potrzeby kampanii informacyjnej projektu (w tym informacji na strony www).
2. Wydruk materiałów.
3. 2 konferencja – otwierająca i podsumowująca projekt.

Lista gmin zgłoszonych do projektu:

Nr	Powiat w województwie pomorskim	Gmina	Miejscowość	Kod pocztowy	powierzchnia (ha)	liczba mieszkańców (GUS 2012)
1	Powiat Gdański	Gmina Cedry Wielkie	Cedry Wielkie	83-020	12 427	6788
2	Powiat Kartuski	Gmina Chmielno	Chmielno	83-333	7 861	7 124
3	Powiat Malborski	Gmina Lichnowy	Lichnowy	82-224	8 891	4 813
4	Powiat Malborski	Gmina Malbork	Malbork	82-200	10 067	4 549
5	Powiat Miasto Gdańsk	Gmina Miasta Gdańska	Gdańsk	80-803	26 196	460 517
6	Powiat Nowodworski	Gmina Miasta Krynica Morska	Krynica Morska	82-120	11 601	1 353
7	Powiat Malborski	Gmina Miejska Malbork	Malbork	82-200	1 716	39 325
8	Powiat Gdański	Gmina Miejska Pruszcz Gdański	Pruszcz Gdański	83-000	1 647	28 095
9	Powiat Pucki	Gmina Miejska Puck	Puck	84-100	479	11 562
10	Powiat Malborski	Gmina Miłoradz	Miłoradz	82-213	9 370	3 415
11	Powiat Nowodworski	Gmina Ostaszewo	Ostaszewo	82-112	6 070	3 269
12	Powiat Gdański	Gmina Pruszcz Gdański	Pruszcz Gdański	83-000	14 380	22 345
13	Powiat Gdański	Gmina Przywidz	Przywidz	83-047	12 934	5 663
14	Powiat Gdański	Gmina Pszczółki	Pszczółki	83-032	5 012	8 618
15	Powiat Kartuski	Gmina Sierakowice	Sierakowice	83-340	18 222	18 170
16	Powiat Kartuski	Gmina Somonino	Somonino	83-314	11 211	9 877
17	Powiat Malborski	Gmina Stare Pole	Stare Pole	82-220	7 949	4 729
18	Powiat Nowodworski	Gmina Stegna	Stegna	82-102	17 009	9 945
19	Powiat Kartuski	Gmina Stężycza	Stężycza	83-322	16 047	9 673
20	Powiat Tczewski	Gmina Subkowy	Subkowy	83-120	7 780	5 438
21	Powiat Gdański	Gmina Suchy Dąb	Suchy Dąb	83-022	8 451	4 148
22	Powiat Wejherowski	Gmina Szemud	Szemud	84-217	17 691	15 386
23	Powiat Tczewski	Gmina Tczew	Tczew	83-110	17 060	13 003
24	Powiat Gdański	Gmina Trąbki Wielkie	Trąbki Wielkie	83-034	16 258	10 587
25	Powiat Wejherowski	Gmina Wejherowo	Wejherowo	84-200	19 425	21 941

26	Powiat Kartuski	Gmina Żukowo	Żukowo	83-330	16 404	30 501
27	Powiat Tczewski	Miasto i Gmina Gniew	Gniew	83-140	19 412	16 038
28	Powiat Nowodworski	Miasto i Gmina Nowy Dwór Gdański	Nowy Dwór Gdański	82-100	21 320	18 252
29	Powiat Malborski	Miasto i Gmina Nowy Staw	Nowy Staw	82-230	11 430	7 990
30	Powiat Tczewski	Miasto i Gmina Pelplin	Pelplin	83-130	14 102	16 698
RAZEM					368 422	819 812

Koncepcja wspólnego zamówienia opracowania PGN dla Obszaru Metropolitalnego

Obecnie trwają uzgodnienia z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, czy nie można przeprowadzić wspólnego zamówienia dla wszystkich gmin w Obszarze Metropolitalnym (Związku ZIT²). Zamówienie dotyczyłoby gmin należących do Związku ZIT, które nie posiadają jeszcze opracowanego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Zamawiającym miałyby być Stowarzyszenie GOM.

Argumentem za wspólnym opracowaniem są wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju dla tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)³, które mówią wyraźnie o potrzebie posiadania takiej dokumentacji w przypadku realizacji projektów w ramach następujących Priorytetów Inwestycyjnych:

4.3 Wsparcie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym

4.5 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu

W związku z tym, że Związek ZIT w województwie pomorskim realizuje wspólnie szereg przedsięwzięć ZIT w ramach powyższych priorytetów, opracowanie wspólnego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla tej samej grupy gmin wydaje się być zasadne.

Lista, które mogą dołączyć do wspólnego zamówienia:

1. Gmina Miasto Gdynia
2. Gmina Kosakowo
3. Gmina Miejska Rumia
4. Gmina Miejska Hel
5. Gmina Miejska Władysławowo
6. Gmina Kartuzy
7. Gmina Luzino
8. Gmina Miasta Tczew
9. Gmina Puck

Możliwość realizacji przedsięwzięcia na tak dużym obszarze będzie przedmiotem dialogu technicznego. Skala przedsięwzięcia będzie determinowała ostateczny harmonogram realizacji opracowania. Opracowanie musi zostać wykonane do końca 2015 r.

² Więcej o Związku ZIT na stronie <http://www.metropoliagdansk.pl/co-robimy/zintegrowane-inwestycje-terytorialne/>

³ MiR, *Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce*, Warszawa lipiec 2013 r.